

Syrië

Land

Syrië is een mediterrane land waarvan meer dan de helft woestijn is. Het land is 4,5 keer zo groot als Nederland. Het telt 23 miljoen inwoners. Inkomsten komen vooral uit landbouw, olie en toerisme. Sinds 2011 woedt er een burgeroorlog. Hierdoor is in grote delen van Syrië het normale leven stilgevallen.

Leefwijze en cultuur

In vergelijking met andere landen in de regio was Syrië tot voor enkele jaren een behoorlijk welvarend en stabiel land. Syriërs zijn trots op hun land, trots op de eeuwenoude beschaving (hoofdstad Damascus), trots op een grote mate van eenheid. Een eenheid die niet zo voor de hand liggend was, omdat er veel culturele en religieuze groepen in één natie verenigd zijn (in totaal zo'n 33, onder wie ook vluchtelingen uit Irak, zoals Koerden). In principe was er geen overheidsvervolging van christenen. De overheid wenst overigens niet dat moslims christen worden. Buitenlandse zendingswerkers zijn niet welkom.

De grondwet vereist dat de president van het land een moslim is.

Christenen wonen voornamelijk in specifiek christelijke dorpen en in de steden. Ze ondervinden toenemende discriminatie bij het zoeken van woonruimte en banen en meerderen kozen al voor emigratie. Sinds de huidige burgeroorlog behoren ook zij tot de groep vluchtelingen die zoekt naar veiligheid.

Taal

De officiële taal is Arabisch. De alfabetiseringsgraad is 83%.

Godsdienst

De meeste Syriërs (ongeveer 85%) zijn islamitisch. Van hen is 70% soennitisch; de overigen zijn shi'ieten, alawieten en druzen.

De overige Syriërs zijn jezidi of christen.

Soennitische moslims focussen vooral op de leer en de formaliteiten die daarbij horen. Alawieten zijn een liberale stroming. Mensen op invloedrijke posities, zoals in het leger en in het landsbestuur van president Assad, zijn vaak alawieten.

Christelijke stromingen

Zo'n 10% van de Syrische bevolking behoort tot een christelijke stroming. Er zijn drie hoofdstromingen. De eerste twee stromingen, Syrisch-orthodoxen en Rooms-Katholieken, vormen samen 90% van de mensen die tot het christendom behoren. De derde, kleine, stroming bestaat uit protestantse en evangelische christenen. Er is een groeiend aantal evangelische huisgemeenten.

Zowel Rooms-Katholieken als Syrisch-Orthodoxen hechten veel waarde aan tradities en symbolen en zijn trots op hun geloofsrichting. Christen-zijn betekent voor hen het onderhouden van rituelen en feesten. Deze rituelen en feesten bevatten ook bijgeloof. Heiligenverering staat centraal. Veel gebeden en liederen zijn gericht tot Maria. Het zelf lezen van de Bijbel is niet zo gebruikelijk. Velen uit deze stromingen weten niet wat een persoonlijke relatie met Jezus als Verlosser inhoudt.

Vaak hebben zij geen positief beeld van moslims en houden zij afstand tot hen.

Ook hebben zij flinke reserve ten opzichte van protestantse en evangelische christenen

(onder hen zijn ex-moslims) in hun land.

Evangelische christenen horen veelal bij de Alliance Church. Deze kerk/groep is te vergelijken met evangelische gemeenten in Nederland. Deze kerk is actief naar de samenleving toe; zij heeft een open en liefdevol hart naar moslims en probeert hen te bereiken met het Goede Nieuws.

De verhoudingen in Syrië tussen mensen uit de godsdienstige stromingen kunnen doorwerken in Nederland wanneer zij elkaar treffen in Nederland.

Bestuur en burgeroorlog

In 1946 wordt Syrië onafhankelijk van Frankrijk. In de daaropvolgende jaren vinden er meerdere staatsgrepen plaats. In 1970 komt Hafez al-Assad via een staatsgreep aan de macht. Hij bevoordeelt met name de minderheidsgroep van alawieten, waartoe hij zelf behoort.

Assad bouwt een reputatie op als strikte, onbuigzame leider die hard optreedt tegen politieke dissidenten. Zo slaat hij een opstand van de Moslim Broederschap in 1982 neer; er vallen 20.000 doden. Tijdens zijn leiderschap ontvluchten veel politieke tegenstanders het land. In 2000 volgt Bashar al-Assad zijn overleden vader op. Deze machtswisseling brengt geen grote politieke veranderingen teweeg. Honderden vermeende tegenstanders van het regime ontvluchten jaarlijks het land.

Vanaf maart 2011 worden grote demonstraties georganiseerd tegen het regime van Assad. Aanvankelijk zijn het vreedzame demonstraties, maar Assad treedt hard op en zet het leger in. De onlusten veranderen al snel in een burgeroorlog wanneer de opstandelingen naar de wapens grijpen. Ze krijgen delen van het land in handen. Door het machtsvacuüm gaan meer verzetsbewegingen strijden voor eigen doelen; zij bezetten delen van het land. De meest opvallende strijdende partij is de Islamitische Staat. Zij roepen in 2014 een Islamitisch Kalifaat uit; in het gebied van dit kalifaat geldt voor alle bewoners een strenge islamitische wetgeving. Vanaf 2014 breidt het gebied van Islamitische Staat zich sterk uit, ook naar Irak. Christenen wonen in regio's van strategisch belang. Ze worden gezien als aanhangers van het regime van Assad en ondervinden bedreigingen, mishandelingen en moord. Kerken en kloosters worden vernietigd.

Bij de burgeroorlog zijn volgens schattingen van de VN al meer dan 150.000 mensen omgekomen. In deze oorlog schenden de strijdende partijen mensenrechten. De huidige situatie in Syrië is erg gevaarlijk en instabiel. Op dit moment is een ongekend grote vluchtelingenstroom aan de gang; zo'n 12 miljoen Syriërs zijn op de vlucht. Velen zijn gevlucht naar een ander deel van hun land. Ongeveer 4,5 miljoen mensen zijn verder gegaan en aangeland in een buurland zoals Libanon, Jordanië, Turkije of verder weg, in Europa. Tot de groep vluchtelingen behoren ruim 1 miljoen kinderen.

Ruim 350.000 vluchtelingen uit Syrië zijn in Europa aangekomen. In Nederland verblijven op dit moment ongeveer 30.000 Syriërs. De meesten krijgen bescherming van de Nederlandse overheid omdat zij voldoen aan de voorwaarden voor vluchtelingenstatus.

Het leven in Nederland

Onder de gevluchte Syriërs zijn meerderen getraumatiseerd door de oorlog en/of door de vlucht en alle verliezen die daarbij een rol spelen.

Onder deze vluchtelingen zijn zowel lager opgeleide als hoogopgeleide mensen. Ze komen met hooggespannen verwachtingen in Nederland aan en willen aan de slag met het leren van het Nederlands en het zoeken naar werk. Door de grote instroom van Syriërs in Nederland in 2015 zijn de wachttijden voor het eventueel verkrijgen van een verblijfsvergunning opgelopen; hierdoor duurt het maanden langer voordat Syriërs kunnen

bouwen aan een toekomst in Nederland. Als Syriërs eenmaal een verblijfsvergunning hebben gekregen, zullen ze alle zeilen moeten bijzitten om de Nederlandse taal te leren beheersen op het niveau dat nodig is voor het krijgen van een baan.

Ze zijn, meer dan asielzoekers uit andere landen, in onzekerheid over hun toekomst in Nederland, omdat hun verblijfsvergunning is afgegeven op basis van een (mogelijk tijdelijke) oorlogssituatie in hun land van herkomst, en niet op basis van een individueel geval van vervolging.